

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 118

11 Απριλίου 2000

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Αριθ. Φ. 0546/4/ΑΣ 234/Μ. 5099

Ανακοίνωση για τον Χάρτη καλής γειτονίας, σταθερότητος, ασφάλειας και συνεργασίας στη νοτιοανατολική Ευρώπη. (Βουκουρέστι, 12.2.2000).

ΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ο Υπουργός Εξωτερικών ανακοινώνει ότι στις 12 Φεβρουαρίου 2000 υπογράφηκε στο Βουκουρέστι ο Χάρτης καλής γειτονίας, σταθερότητος, ασφάλειας και συνεργασίας στη νοτιοανατολική Ευρώπη, του οποίου το κείμενο σε πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική έχει ως εξής:

Αθήνα, 27 Μαρτίου 2000

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Γ. Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

CHARTER ON GOOD-NEIGHBORLY RELATIONS, STABILITY, SECURITY AND COOPERATION IN SOUTH-EASTERN EUROPE

PREAMBLE

We, the Heads of State and Government of the countries participating in the South-East European Cooperation Process (SEECP);

representing the freely elected Governments of our peoples, solemnly reaffirming our unreserved commitments to the principles and the norms enshrined in the UN Charter, as well as in the Helsinki Final Act and the subsequent OSCE documents and in the relevant instruments of the Council of Europe, aiming at promoting good neighborly relations,

determined to further work together to create in our region conditions for the prosperity of our nations in an environment of peace, security, good neighborliness and stability,

strongly determined to overcome divisions and conflicts in our area through a comprehensive and coherent approach of regional cooperation and in close contacts with the other Euro-Atlantic countries and structures,

considering the differences in economic development and the diversity of the specific problems of each country in our region,

stressing the crucial importance of turning the South-Eastern Europe into a region free from violence and instability and

building security, prosperity and democratic civil societies, thus integrating our countries into the Euro-Atlantic family of free and democratic nations,

expressing our political will to pursue the South-East European Cooperation Process on mutually beneficial and equal basis, in a spirit of solidarity and in full respect for the territorial integrity and sovereignty of all the states in the region,

emphasizing the importance of promoting in our region universal democratic values, respect for and protection of human rights and fundamental freedoms, including the rights of persons belonging to national minorities, and the rule of law,

conscious of the present historic opportunity for the development of good-neighbornliness, cooperation and stability in our region, created by the elimination of political and ideological divisions in Europe,

emphasizing the European orientation of our countries as an integral part of their political, economic and social development,

expressing our strong belief that European and Euro-Atlantic integration is essential in promoting our countries' common objectives and cannot be complete without the participation of all of our countries,

determined to further develop the South-East European Cooperation Process, originating from the countries of the region, as an expression of their solidarity and as a framework for their concerted efforts to strengthen the ties and cooperation among themselves and with other Euro-Atlantic states and structures;

considering the previous Declarations adopted by the Heads of State and Government and by the Ministers of Foreign Affairs as milestones in the development of this framework coming from within the region,

without prejudice to our countries' obligations under multilateral or bilateral treaties and agreements, in conformity with international law,

Have agreed on the following:

I. SCOPE AND PRINCIPLES OF THE REGIONAL CO-OPERATION

1. The primary objective of the South-East European Cooperation Process - SEECP-is to strengthen the good-neighborly relations among all states in this region, for transforming this region into an area of peace, security, stability and cooperation.

We commit ourselves to firmly act to reach this objective in a spirit of solidarity and cooperation, to the benefit of our countries and peoples, of Europe as a whole.

2. We aim to create a South-Eastern Europe whose future lies in peace, democracy, economic prosperity and full integration into European and Euro-Atlantic structures and, to this end, we commit ourselves to continued democratic and economic reform in our countries.

3. We recognize the responsibility of our countries to closely work with the international community to develop and implement a shared strategy for stability and growth of our region.

4. We welcome the adoption of the Stability Pact for South-Eastern Europe and we expect all international organizations and institutions involved to work closely with the countries of the region for the successful and timely implementation of its goals.

5. We consider that responses to new security challenges and elimination of their root-causes require efforts in a wide range of areas, as well as strengthening international solidarity, including our participation in conflict prevention and crisis management activities, peace support operations undertaken by the international community, in particular in the framework of the UN, NATO, the OSCE, WED and other Euro-Atlantic institutions.

6. We welcome the determination of NATO to actively contribute to the building of a more secure and cooperative relationship with and among the countries of the region.

7. The framework of this process comprises political cooperation which includes questions of security and stability, developing economic and environmental cooperation, promotion of humanitarian, social and cultural cooperation, cooperation in the fields of justice, combat against organized crime, elimination of terrorism, illicit drugs, arms and human trafficking.

8. The cooperation among our countries shall be founded on the UN Charter, on the principle of full observance of the territorial integrity and sovereignty of all the states in our region, on the principles of the OSCE and the relevant documents of the Council of Europe, in particular the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms.

9. We reaffirm that our Governments are accountable to their citizens and responsible to one another for the implementation of the commitments undertaken through our countries' membership in the OSCE and which are matters of direct and legitimate concern to all the states in this region. We recognize that the respect for these commitments constitutes one of the foundations of the international relations to which we intend to make a substantial contribution.

II. OBJECTIVES AND MECHANISMS OF COOPERATION

11.1 Enhancement of political and security cooperation

10. We believe that the security of South-Eastern Europe is essential for achieving lasting stability throughout the Euro-Atlantic area and that all the states and the peoples in the South-Eastern Europe should enjoy peace and stability and establish normal relations with one another. Our political and security cooperation serving this purpose shall be focused on:

i. Creating peaceful and good-neighborly relations in the region through reconciliation, recognition of the inviolability of the existing international borders and the peaceful resolution of disputes, on the basis of international law; we shall cooperate in the framework of UN, NATO, OSCE and other international fora in developing arms control and regional confidence building measures and mechanisms for security cooperation.

ii. Preventing and putting an end to tensions and crisis as a prerequisite for lasting stability.

11. The major forms of cooperation in the political and security field shall be mainly the following:

a. Promotion of an intensive political dialogue, through regular meetings of the Heads of State and Government, Ministers of Foreign Affairs and Political Directors of the participating countries, as well as sectorial intergovernmental meetings on subjects of common interest, as it may be decided.

b. Encouragement of the inter-parliamentary dialogue, of the direct contacts among the representatives of the civil society, non-governmental organizations and cultural and scientific personalities.

c. Enhanced regional cooperation in the field of security, including the South-East European Defense Ministerial framework and the Multinational Peace Force - South-Eastern Europe as instruments for building confidence and security in the region.

d. Conclusion between the participating countries of multi-lateral and bilateral cooperation agreements, as well as the promotion of domestic measures to overcome the existing potential for conflict.

e. Exchanges of views conducting consultations and, as appropriate, taking joint initiatives on matters-relevant to the stability, security and good-neighborly relations in the area, including the implementation of the 10 principles of the Helsinki Final Act.

f. Promotion of confidence building measures in the area and, in particular, the normalization of the relations between all participating countries.

g. While preserving and building upon the existing arrangements, examination within the SEECP mechanisms or in other relevant fora of proposals and ideas for additional measures in order to respond to specific regional needs for prevention of conflicts and easing of tensions, including observation missions, peace-keeping operations or crisis management activities.

h. Active participation to the efforts developed by the international community aiming at consolidating stability and security in the South-Eastern Europe, both in the planning and implementation phases.

11.2. Fostering economic cooperation

12. We are convinced that fostering bilateral, multilateral and regional economic cooperation and between the region and the rest of Europe constitutes an essential dimension of the good-neighborly relations, security and stability in our area. To this end, our joint action shall be concentrated on:

i. Creating viable and vibrant market economy based on sound macro policies, greatly expanded foreign trade and private sector investment, effective and transparent customs and commercial/regulatory regimes, developing strong capital markets and diversified ownership, including privatization, leading to a widening circle of prosperity for all our citizens.

ii. Creating the conditions for individual full integration of our countries into Euro-Atlantic political, economic and security structures.

13. The major instruments, mechanisms and programs for joint cooperation in the economic field are as follows:

a. Trade and investment promotion, including removal of existing obstacles, encouraging free flows of goods, capital and commerce, facilitation of business contacts, harmonization of the legislation with EU standards, further liberalization and harmonization of trade and transport policies, conclusion of trade liberalization agreements and support for the establishment and efficient functioning of the free trade instruments.

b. Improved cross-border cooperation in view of promotion of business cooperation, enterprise development, financial

cooperation and cooperation among institutions, representing the business sector, technology transfer and marketing for small and medium size enterprises; cooperation in the fields of tourism and health, particularly the sharing of resources and facilities on a cross-border basis; improvement and facilitation of information and communication flows between border regions, including media.

c. Promotion of comprehensive Programs for development of integrated regional transport infrastructure system, including projects on road, rail, air, maritime, river and lakes, as well as bridges and border-crossing infrastructure construction and development, connecting the transport system of South-Eastern Europe region to Central and Western Europe by the construction of the relevant Pan-European Corridors; rehabilitation and development of Danube as a waterway of an European importance; development of a regional network of oil and gas pipelines, part of the European network; interconnection of high voltage electrical transmission lines within the region and with the Western European system; further modernization of the telecommunication system; cooperation in all aspects of the tourism industry; development of new financial instruments, together with the international community in particular with the international financing institutions required to meet such objectives.

d. Holding of ministerial or other high-level meetings on the development of the infrastructure of the region and of regular intergovernmental meetings, at least once a year, with the participation of the representatives of official agencies, experts and business community, to encourage, monitor and implement current activities and to develop new schemes for the economic cooperation.

e. Establishing, streamlining and activating various joint regional programs, projects, centers and institutions on the basis of costeffectiveness, mutual interest and a fair distribution among the regional countries.

f. Encouraging consistently and systematically the official agencies, associations and business community to create and implement cooperative schemes in all areas of common interest.

11.3. Enlargement of cooperation in the fields of human dimension, democracy, justice and combating illegal activities.

14. We recognize the utmost importance of intensifying contacts and cooperation in human dimensions, social and cultural fields, developing democratic institutions and civil society, facilitating free circulation of information and ideas, as well as of citizens. We underline that our countries are attaching the highest priority to the protection of human rights and fundamental freedoms as an essential basis for good governance, friendship and mutual understanding. In this direction, our common endeavor shall be oriented to:

i. Bringing about mature democratic political processes, based on pluralism, free and fair elections, grounded in the rule of law and full respect for human rights and fundamental freedoms, including the rights of persons belonging to national minorities, with legislative branches accountable to their constituents, independent judiciaries and deepening and strengthening of civil society.

ii. Promoting social harmony within our countries and in the region and recognizing the important role which respective national minorities may play as social and cultural bridges between our peoples.

15. The mechanisms and the programs of joint action in these ample areas shall cover:

a. Further development of cooperation in such fields as human dimensions, democratization, justice and rule of law, in-

ter-ethnic tolerance, free circulation of ideas and individuals, youth education, programs to eliminate misperceptions and prejudices, all of them playing a significant role in strengthening stability and security in our region.

b. Support for enhanced cooperation in the fields of education, science and technology, cultural and art, increased exchanges and contacts between journalists and between youth, organized independently or through national associations and educational institutions, sports competitions, festivals and other events in order to bring our nations closer.

c. Respect for cultural heritage and for regional cultures, protection and restoration of monuments, if necessary through mutual assistance, constitutes another dimension in our region, where different cultures have coexisted and flourished. Besides the cooperation in relevant institutions such as UNESCO, Council of Europe and bilaterally, participating countries will seek a more advanced cooperation in these fields through their competent authorities and by encouraging non-governmental organizations in this direction.

d. Well aware of the threats which terrorism, organized crime, illicit drug and arms trafficking constitute for our peoples, as well as for our societies at large, we express our determination to strengthen the cooperation among the participating countries in these fields, by new and effective measures and joint actions and by working together with existing regional and international bodies competent in this direction.

e. Strengthening border controls to combat the activities described above, as well as illegal migration, directing national authorities to a more developed cooperation, as well as co-ordination and timely information exchange in these fields, as necessary, by conclusion of agreements and other instruments for cooperation; actions in these fields should respect international standards for the protection of individual rights and the freedom of circulation of the citizens, without harassment and discrimination.

f. Cooperation and joint actions for environmental protection, in particular through systematic exchange of information, bilateral and multilateral agreements and concrete common projects mainly in the border areas.

III. FINAL PROVISIONS

16. The South-East European Cooperation Process is a comprehensive framework for regional cooperation. We reaffirm our willingness to closely participate in, and cooperate with all other international organizations and regional initiatives aiming at promoting security, stability, economic and social prosperity in our area, in particular with UN, NATO, EU, OSCE, the Council of Europe, BSEC, CEI, SECI, the Royaumont Process, and to coordinate our actions in order to avoid unnecessary duplications.

17. Taking into account the specificity of the areas of interest of other regional initiatives and considering that not all participating states of the SEECP may be taking part in such initiatives, we stress the importance of making flexible arrangements for opening relevant schemes and projects to the participation or to the benefit of all regional countries, without prejudice to the charters and regulations of the respective initiatives.

18. The South-East European Cooperation Process is open, by agreement among the participating countries, to the participation in appropriate forms to States which geographically belong to this area and declare their full adhesion to the present Charter.

19. The cooperative arrangements among a limited number of regional partners conforming to the objectives of this Charter, as well as interaction with other regional initiatives considered as complementary efforts to the jointly conducted coop-

eration between our countries as full participants or observers, as it may be relevant.

20. This Charter may be reviewed for the purpose of its updating, upon the proposal by any participating state and with the agreement of all the other participating countries.

21. The procedural aspects and follow-up mechanisms of the SEECP are included in the Annex to this Charter.

Signed at Bucharest, on 12 February 2000.

Mr. Emil Constantinescu
Mr. Ivan Kostov

Mr. Bülent Ecevit
Mr. Ilir Meta

Mr. Ljubco Georgievski
Mr. Costas Simitis

Annex

PROCEDURAL ASPECTS AND FOLLOW-UP MECHANISMS OF THE SOUTH-EAST EUROPEAN COOPERATION PROCESS (S E E C P)

1. The Heads of State and Government of the countries participating to SEECP will have yearly meetings to review the overall process of cooperation and to offer guidance and recommendations for future activities. The SEECP Summit shall be chaired by the Head of State or Government: of the host country.

2. Meetings of the Ministers of Foreign Affairs are the main fora for consultations, management of the cooperation and the advancement of the objectives of the Process. The Ministers will meet at least once a year to conduct political consultations and to promote cooperation on issues of regional stability, security and political and economic cooperation.

3. These meetings will be chaired by the Minister of Foreign Affairs of the host country for a period of one year, on a rotational basis. As Chairman-in-Office, he/she may propose additional meetings or other consultative arrangements when circumstances justify or if so asked by his/her colleagues. These meetings can be arranged with restricted participation, for short duration, or on the margin of international -events as working meetings.

4. The Committee of Political Directors will be formed by the Political Directors in the Ministries of Foreign Affairs of the Participating States, or by representatives designated for that purpose. The Committee of Political Directors will be chaired by the representative of the host country and will meet every three months, for consultations, for the preparation and follow-up of the Summit and ministerial meetings and to carry out other activities in order to facilitate coordination and consultations on matters of common interest. It will report to the Ministers. The Committee may also be convened for restricted sessions with the participation of the representatives of the full participating countries only.

5. Due to its role to facilitate coordination and consultation, the Committee will monitor the progress and developments on subjects mentioned in this Charter and on the implementation of the decisions taken by the Summits and ministerial meetings. It will also act as a focal point to prepare and facilitate the task of the Ministers to streamline and enhance cooperation and will conduct consultations on other issues brought to its attention by members.

6. The Committee of Political Directors may establish expert groups and task forces on areas of cooperation indicated in the ministerial decisions.

7. Sectorial ministerial or high officials meetings may be organized upon decisions or recommendation of the Summit or Foreign Ministers meetings. The Sectorial meetings may be

organized by any of the participating country which launched such initiatives.

8. In order to assure the continuity of the activities, a Troika of the SEECP will be set-up at the ministerial level, political directors and other high officials levels. The Troika, formed by the representatives of the current, past and future SEECP Chairman-in-Office, performs fact-finding and observation missions or any other tasks entrusted to them by the ministerial meetings.

9. The Chairman-in-Office will nominate a coordinator and the participating countries will nominate representatives, as contact points, in order to facilitate correspondence, to collect national contributions and relevant information.

10. The Chairman-in-Office or his representative will represent the SEECP in the meetings of other international organizations and regional initiatives, when invited.

11. Secretarial services will be provided by the country of the Chairman in Office and, when necessary, with the assistance of other participating countries.

12. Decisions of the meetings of the Heads of State and Government, Ministers of Foreign Affairs and Political Directors, including those regarding the participation, are taken by consensus, which is understood as absence of objection.

13. The chairman of the Committee of Political Directors will prepare and distribute before the meeting a draft report on the activities and on the agenda items. The chairman and the members may also present non-binding, informative working papers to the Committee.

14. The SEECP is open to the countries in the South-Eastern Europe. These countries could take part in the meetings of Heads of State and Government, Ministers of Foreign Affairs and Political Directors, as full participants or observers, as they may wish and following the decisions taken by consensus.

15. The plenary sessions of the SEECP ministerial meetings may be attended by special invitees representing countries outside the region and international organizations or regional initiatives. The invitations will be sent by the Chairman-in-Office by agreement among the participating countries.

16. The observers and the special invitees to the SEECP plenary meetings may take the floor, if they so wish, with prior consultation with the participating countries.

17. The SEECP, through the Chairman-in-Office, will maintain working contacts with other international organizations and regional initiatives.

18. The Chairman-in-Office may inform interested countries outside the region, as well as the international organizations and regional initiatives, on the deliberations in the SEECP meetings, the common positions and the documents adopted on matters of common concern.

No Φ. 093.18/1096

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ

ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΛΗΣ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ, ΤΗ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ, ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗ ΝΟΤΙΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Εμείς, οι Αρχηγοί Κρατών και Κυβερνήσεων των χωρών που συμμετέχουν στη Διαδικασία Συνεργασίας της Νοτιανατολικής Ευρώπης (ΔΣΝΑΕ),

Εκπροσωπώντας τις ελεύθερα εκλεγμένες Κυβερνήσεις των λαών μας,

Επανεπιβεβαιώνοντας επίσημα την ανεπιφύλακτη δέσμευσή μας στις αρχές και τους κανόνες που κατοχυρώνονται στον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, καθώς και

την Τελική Πράξη του Ελσίνκι και τα μεταγενέστερα έγγραφα του ΟΑΣΕ και τα σχετικά κείμενα του Συμβουλίου της Ευρώπης, και στοχεύουν στην προαγωγή των σχέσεων καλής γειτονίας,

Αποφασισμένοι να συνεργασθούμε περαιτέρω για να δημιουργήσουμε στην περιοχή μας προϋποθέσεις για την ευημερία των εθνών μας σε ένα περιβάλλον ειρήνης, ασφάλειας, καλής γειτονίας και σταθερότητας,

Σταθερά αποφασισμένοι να υπερβούμε τις έριδες και διαμάχες στην περιοχή μας μέσω μιας ολοκληρωμένης και συνεπούς προσέγγισης της περιφερειακής συνεργασίας και σε στενή επαφή με τις λοιπές ευρωπατλαντικές χώρες και δομές,

Έχοντας υπόψη τις διαφορές των επιπέδων οικονομικής ανάπτυξης και τη διαφοροποίηση των ιδιαιτέρων προβλημάτων κάθε χώρας της περιοχής μας,

Τονίζοντας την αποφασιστική σημασία της μετατροπής της Νοτιανατολικής Ευρώπης σε μια περιοχή απαλλαγμένη από τη βία και την αστάθεια, και της οικοδόμησης της ασφάλειας, της ευημερίας και δημοκρατικών κοινωνιών των πολιτών, ενσωματώνοντας έτσι τις χώρες μας στην ευρωπατλαντική οικογένεια ελευθέρων και δημοκρατικών εθνών,

Εκφράζοντας την πολιτική μας βούληση να ακολουθήσουμε τη Διαδικασία Συνεργασίας της Νοτιανατολικής Ευρώπης σε αμοιβαία επιωφελή και ισότιμη βάση, μέσα στην ευρύτερη περιοχή μας σε πεντάετη περίοδο, με την ευρωπαϊκή αλληλεγγύη και πλήρους σεβασμού της εδαφικής ακεραιότητας και κυριαρχίας όλων των κρατών της περιοχής,

Υπογραμμίζοντας τη σημασία της προαγωγής στην περιοχή μας των οικουμενικών δημοκρατικών αξιών, του σεβασμού και της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε εθνικές μειονότητες, καθώς και του κράτους δικαιού,

Έχοντας συναίσθηση της παρούσας ιστορικής ευκαιρίας για την ανάπτυξη της καλής γειτονίας, της συνεργασίας και της σταθερότητας στην περιοχή μας, που δημιουργήθηκε από την εξάλειψη των πολιτικών και ιδεολογικών διαιρέσεων στην Ευρώπη,

Υπογραμμίζοντας τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό των χωρών μας ως αναπόσταστο μέρος της πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξής τους,

Εκφράζοντας την εδραία πεποίθηση μας ότι η ευρωπαϊκή και ευρωπατλαντική ολοκλήρωση έχουν αποφασιστική σημασία για την προαγωγή των κοινών στόχων των χωρών μας και δεν μπορούν να ολοκληρωθούν χωρίς τη συμμετοχή όλων των χωρών μας,

Αποφασισμένοι να αναπτύξουμε περαιτέρω τη Διαδικασία Συνεργασίας της Νοτιανατολικής Ευρώπης, η οποία πηγάζει από τις χώρες της περιοχής, ως έκφραση της αλληλεγγύης τους και ως πλαίσιο των συντονισμένων προσπαθειών τους για την ενίσχυση των δεσμών και της συνεργασίας μεταξύ τους και μεταξύ των διάφορων ευρωπατλαντικών κρατών και δομών,

Έχοντας υπόψη τις προηγούμενες Διακηρύξεις που υιοθετήθηκαν από τους Αρχηγούς Κρατών και Κυβερνήσεων και από τους Υπουργούς Εξωτερικών ως ορόσημα στην ανάπτυξη αυτού του πλαισίου, προερχόμενες από τις ίδιες της χώρες της περιοχής,

Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των χωρών μας βάσει πολυμερών ή διμερών συνθηκών και συμφωνιών, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο,

Συμφωνήσαμε τα ακόλουθα :

I. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. Πρωταρχικός στόχος της Διαδικασίας Συνεργασίας της Νοτιανατολικής Ευρώπης (ΔΣΝΑΕ) είναι η ενίσχυση των

σχέσεων καλής γειτονίας μεταξύ όλων των κρατών της περιοχής αυτής, για τη μετατροπή της περιοχής αυτής σε ένα χώρο ειρήνης, ασφάλειας, σταθερότητας και συνεργασίας. Δεσμευόμαστε να ενεργήσουμε σταθερά για να επιτύχουμε αυτό το στόχο μέσα σε πνεύμα αλληλεγγύης και συνεργασίας, προς όφελος των χωρών και των λαών μας και ολόκληρης της Ευρώπης.

2. Στοχεύουμε να δημιουργήσουμε μία Νοτιανατολική Ευρώπη της οποίας το μέλλον βρίσκεται στην ειρήνη, την οικονομική ευημερία και την πλήρη ενσωμάτωση στις ευρωπαϊκές και ευρωπατλαντικές δομές και, για το σκοπό αυτό, δεσμευόμαστε να διενεργούμε διαρκείς δημοκρατικές και οικονομικές μεταρρυθμίσεις στις χώρες μας.

3. Αναγνωρίζουμε την ευθύνη των χωρών μας να συνεργασθούμε στενά με τη διεθνή κοινότητα για την ανάπτυξη και εφαρμογή μιας κοινής στρατηγικής για τη σταθερότητα και την ανάπτυξη στην περιοχή μας.

4. Χαιρετίζουμε την υιοθέτηση του Συμφώνου Σταθερότητας για τη Νοτιανατολική Ευρώπη και αναμένουμε να συνεργασθούμε στενά όλοι οι εμπλεκόμενοι διεθνείς οργανισμοί και ιδρύματα με τις χώρες της περιοχής για την επιτυχή και έγκαιρη επίτευξη των στόχων του.

5. Θεωρούμε ότι, για να διοθεί απάντηση στις νέες προκλήσεις κατά της ασφάλειας και για να εξαλειφθούν οι γενεσιούργες αιτίες τους, χρειάζονται προσπάθειες σε ένα ευρύ φάσμα τομέων, καθώς και ενίσχυση της διεθνούς αλληλεγγύης, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής μας σε δραστηριότητες πρόληψης και αντιμετώπισης κρίσεων, ειρηνευτικών επιχειρήσεων που αναλαμβάνει η διεθνής κοινότητα, ιδιαίτερα στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών, του NATO, του ΟΑΣΕ, της ΔΕΕ και άλλων ευρωπατλαντικών θεσμών.

6. Χαιρετίζουμε την αποφασιστικότητα του NATO να συμβάλει ενεργά στην οικοδόμηση μιας ασφαλέστερης και πιο συνεργατικής σχέσης με τις χώρες της περιοχής και μεταξύ των χωρών της περιοχής.

7. Το πλαίσιο της Διαδικασίας αυτής συνίσταται σε πολιτική συνεργασία, η οποία περιλαμβάνει θέματα ασφάλειας και σταθερότητας, ανάπτυξη οικονομικής και περιβαλλοντικής συνεργασίας, προαγωγή της ανθρωπιστικής, κοινωνικής και πολιτιστικής συνεργασίας, συνεργασία στους τομείς της δικαιοσύνης, της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος, της εξάλειψης της τρομοκρατίας, της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών, όπλων και ανθρώπων.

8. Η συνεργασία μεταξύ των χωρών μας θα βασίζεται στον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, την αρχή της πλήρους τήρησης της εδαφικής ακεραιότητας και κυριαρχίας όλων των κρατών της περιοχής μας, τις αρχές του ΟΑΣΕ και των σχετικών εγγράφων του Συμβουλίου της Ευρώπης, και ιδιαίτερα της Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών.

9. Επανεπιβεβαιώνουμε ότι οι Κυβερνήσεις μας είναι υπόλογες στους πολίτες τους και η καθεμιά υπεύθυνη έναντι της άλλης για την εφαρμογή των ανειλημμένων δεσμεύσεων των χωρών μας ως μελών του ΟΑΣΕ, οι οποίες συνιστούν θέμα άμεσου και θεμιτού ενδιαφέροντος όλων των κρατών της περιοχής αυτής. Αναγνωρίζουμε ότι ο σεβασμός αυτών των δεσμεύσεων αποτελεί ένα από τα θεμέλια των διεθνών σχέσεων, στις οποίες σκοπεύουμε να συνεισφέρουμε ουσιαστικά.

II. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

II.1. Ενίσχυση της πολιτικής συνεργασίας και της συνεργασίας στον τομέα της ασφάλειας

10. Πιστεύουμε ότι η ασφάλεια της Νοτιανατολικής Ευρώπης είναι σημαντική για την επίτευξη διαρκούς σταθερότητας σε ολόκληρο τον ευρωπατλαντικό χώρο και ότι όλα τα κράτη και οι λαοί της Νοτιανατολικής Ευρώπης πρέπει να απολαμβάνουν ειρήνη και ευημερία και να δημιουργήσουν

κανονικές σχέσεις μεταξύ τους. Η πολιτική συνεργασία και η συνεργασία μας στον τομέα της ασφάλειας θα επικεντρώνει στα ακόλουθα :

i. Τη δημιουργία ειρηνικών σχέσεων και σχέσεων καλής γειτονίας στην περιοχή μέσω της συνδιαλαγής, της αναγνώρισης του απαραβίαστου των υφισταμένων διεθνών συνόρων και της ειρηνικής επίλυσης των διαφορών βάσει του διεθνούς δικαίου. Θα συνεργασθούμε στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών, του NATO, του ΟΑΣΕ και άλλων διεθνών φόρουμ για την ανάπτυξη του ελέγχου των εξοπλισμών, των περιφερειακών μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης και των μηχανισμών συνεργασίας στον τομέα της ασφάλειας.

ii. Την πρόληψη και τον τερματισμό εντάσεων και κρίσεων ως προϋπόθεση διαρκούς σταθερότητας.

11. Οι σημαντικότερες μορφές συνεργασίας στον τομέα της πολιτικής και της ασφάλειας θα είναι κυρίως οι ακόλουθες :

α. Προαγωγή εντατικού πολιτικού διαλόγου, μέσω τακτικών συναντήσεων των Αρχηγών Κρατών και Κυβερνήσεων, των Υπουργών Εξωτερικών και Πολιτικών Διευθυντών των συμμετεχουσών χωρών, καθώς και κλαδικών διακυβερνητικών συναντήσεων με αντικείμενο θέματα κοινού ενδιαφέροντος, όπως θα αποφασίζεται κάθε φορά.

β. Ενθάρρυνση του διακοινοβουλευτικού διαλόγου, των άμεσων επαφών μεταξύ εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών, μη κυβερνητικών οργανώσεων και προσωπικοτήτων από το χώρο του πολιτισμού και της επιστήμης.

γ. Αύξηση της περιφερειακής συνεργασίας στον τομέα της ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένου του Υπουργικού Πλαισίου Άμυνας της Νοτιανατολικής Ευρώπης και της Πολυεθνικής Ειρηνευτικής Δύναμης της Νοτιανατολικής Ευρώπης ως εργαλείων οικοδόμησης της εμπιστοσύνης και της ασφάλειας στην περιοχή.

δ. Σύναψη μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών πολυμερών και διμερών συμφωνιών συνεργασίας, καθώς και προώθηση μέτρων στο εσωτερικό των χωρών για την υπέρβαση των υφισταμένων δυνατοτήτων πρόκλησης συγκρούσεων.

ε. Ανταλλαγές απόψεων, διαβούλευσεις και, αν αρμόζει, ανάληψη κοινών πρωτοβουλιών σε θέματα σχετικά με τη σταθερότητα, την ασφάλεια και τις σχέσεις καλής γειτονίας στην περιοχή, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής των 10 αρχών της Τελικής Πράξης του Ελσίνκι.

σ. Προώθηση μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης στην περιοχή και, ειδικότερα, εξομάλυνση των σχέσεων μεταξύ όλων των συμμετεχουσών χωρών.

ζ. Παράλληλα με τη διατήρηση και την ανάπτυξη του δυναμικού των υφισταμένων συμφωνιών, εξέταση, στο πλαίσιο των μηχανισμών της ΔΣΝΑΕ ή άλλων σχετικών φόρουμ, προτάσεων και ιδεών για πρόσθετα μέτρα για την ικανοποίηση των ειδικών περιφερειακών αναγκών πρόληψης συγκρούσεων και μείωσης των εντάσεων, συμπεριλαμβανομένων αποστολών παρατηρητών, ειρηνευτικών επιχειρήσεων ή δραστηριοτήτων αντιμετώπισης κρίσεων.

η. Ενεργός συμμετοχή στις προσπάθειες που αναπτύσσονται από τη διεθνή κοινότητα με σκοπό την εδραίωση της σταθερότητας και της ασφάλειας στη Νοτιανατολική Ευρώπη, τόσο στη φάση του σχεδιασμού, όσο και στη φάση της εφαρμογής.

II.2. Ενθάρρυνση τη οικονομικής συνεργασίας

12. Είμαστε πεπεισμένοι ότι η ενθάρρυνση της διμερούς, πολυμερούς και περιφερειακής συνεργασίας μεταξύ των κρατών της περιοχής και με την υπόλοιπη Ευρώπη αποτελεί ουσιαστική διάσταση των σχέσεων καλής γειτονίας, της ασφάλειας και της σταθερότητας στην περιοχή μας. Για το σκοπό αυτό, η κοινή δράση μας θα επικεντρώνει στα ακόλουθα :

i. Δημιουργία βιώσιμης και σφύζουσας οικονομίας της αγοράς, που θα βασίζεται σε άρτιες μακροοικονομικές πολιτικές, ευρεία επέκταση του εξωτερικού εμπορίου και των επενδύσεων του ιδιωτικού τομέα, αποτελεσματικά και διαφανή τελωνειακά και εμπορικά / ρυθμιστικά καθεστώτα, ανάπτυξη ισχυρών κεφαλαιαγορών και διαφοροποίηση των μορφών ιδιοκτησίας, συμπεριλαμβανομένων των ιδιωτικοποιήσεων, τα οποία θα οδηγήσουν σε ένα διαρκώς διευρυνόμενο κύκλο ευημερίας για όλους τους πολίτες μας.

ii. Δημιουργία των προϋποθέσεων πλήρους ενσωμάτωσης όλων των χωρών μας στις ευρωπαλαντικές πολιτικές δομές, οικονομικές δομές και δομές ασφαλείας.

13. Τα βασικά εργαλεία, μηχανισμοί και προγράμματα κοινής συνεργασίας στον οικονομικό τομέα είναι τα ακόλουθα :

a. Προαγωγή του εμπορίου και των επενδύσεων, η οποία θα περιλαμβάνει την άρση των υφισταμένων εμποδίων, την ενθάρρυνση της ελεύθερης ροής εμπορευμάτων, κεφαλαίων και του εμπορίου, διευκόλυνση των επιχειρηματικών επαφών, εναρμόνιση της νομοθεσίας με τα πρότυπα της ΕΕ, περαιτέρω φιλέλευθεροποίηση και εναρμόνιση των πολιτικών στους τομείς του εμπορίου και των μεταφορών, σύναψη συμφωνιών για την απελευθέρωση του εμπορίου και υποστήριξη της καθέρωσης και αποτελεσματικής λειτουργίας των εργαλείων του ελευθέρου εμπορίου.

β. Βελτίωση της διασυνοριακής συνεργασίας για την προαγωγή της επιχειρηματικής συνεργασίας, την ανάπτυξη των επιχειρήσεων, την οικονομική συνεργασία και τη συνεργασία μεταξύ ιδρυμάτων που εκπροσωπούν τον επιχειρηματικό τομέα, τη μεταφορά τεχνολογίας και το μάρκετινγκ για μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Συνεργασία στους τομείς του τουρισμού και της υγείας, ίδιαίτερα μέσω της αμοιβαίας συμμετοχής σε πόρους και μέσα σε διασυνοριακή βάση. Βελτίωση και διευκόλυνση της ροής πληροφοριών και της επικοινωνίας μεταξύ συνοριακών περιοχών, συμπεριλαμβανομένων των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

γ. Προώθηση ολοκληρωμένων προγραμμάτων για την ανάπτυξη ενός περιφερειακού ολοκληρωμένου συστήματος υποδομής μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων οδικών, σιδηροδρομικών, αεροπορικών, θαλασσίων έργων, έργων σε ποταμούς και λίμνες, καθώς και κατασκευής και ανάπτυξης γεφυρών και υποδομής συνοριακών διαβάσεων, που θα συνδέουν το σύστημα μεταφορών της περιοχής της Νοτιανατολικής Ευρώπης με την Κεντρική και τη Δυτική Ευρώπη μέσω της κατασκευής των σχετικών Πανευρωπαϊκών Διαδρόμων. Αποκατάσταση και ανάπτυξη του Διούναβη ως υδατίνης οδού ευρωπαϊκής σημασίας. Ανάπτυξη περιφερειακού δικτύου αγωγών πετρελαίου και φυσικού αερίου ως μέρος του ευρωπαϊκού δικτύου. Διασύνδεση γραμμών μετάδοσης ηλεκτρισμού υψηλής τάσης εντός της περιοχής καθώς και με το δυτικοευρωπαϊκό σύστημα. Περαιτέρω εκσυγχρονισμός του συστήματος τηλεπικοινωνιών. Συνεργασία σε όλους τους τομείς της τουριστικής βιομηχανίας. Ανάπτυξη νέων οικονομικών εργαλείων, σε συνεργασία με τη διεθνή κοινότητα, και ίδιαίτερα με τα χρηματοδοτικά ιδρύματα που χρειάζονται για την επίτευξη αυτών των στόχων.

δ. Πραγματοποίηση υπουργικών συναντήσεων ή συναντήσεων άλλων υψηλόβαθμων αξιωματούχων για την ανάπτυξη της υποδομής της περιοχής, καθώς και τακτικών διακυβερνητικών συναντήσεων, τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, με τη συμμετοχή εκπροσώπων επιστήμων φορέων, εμπειρογνωμόνων και της επιχειρηματικής κοινότητας, για την ενθάρρυνση, την παρακολούθηση και την υλοποίηση τρεχουσών δραστηριοτήτων και την ανάπτυξη νέων προγραμμάτων οικονομικής συνεργασίας.

ε. Σύσταση, εκσυγχρονισμός και ενεργοποίηση διαφόρων κοινών περιφερειακών προγραμμάτων, έργων, κέντρων και

ιδρυμάτων στη βάση της αποδοτικότητας του κόστους, του αμοιβαίου συμφέροντος και της δικαιης κατανομής μεταξύ των περιφερειακών χωρών.

στ. Συνεπής και συστηματική ενθάρρυνση των επισήμων φορέων, ενώσεων και της επιχειρηματικής κοινότητας για τη δημιουργία και την εφαρμογή προγραμμάτων συνεργασίας σε όλους τους τομείς κοινού ενδιαφέροντος.

II.3 Διεύρυνση της συνεργασίας στους τομείς της ανθρώπινης διάστασης, της δημοκρατίας, της δικαιοσύνης και της καταπολέμησης παρανόμων δραστηριοτήτων.

14. Αναγνωρίζουμε την ύψιστη σημασία της εντατικοποίησης των επαφών και της συνεργασίας στον τομέα της ανθρώπινης διάστασης, τον κοινωνικό και πολιτιστικό τομέα, την ανάπτυξη των δημοκρατικών θεσμών και της κοινωνίας των πολιτών, τη διευκόλυνση της ελεύθερης κυκλοφορίας των πληροφοριών και των ιδεών, καθώς και των πολιτών. Υπογραμμίζουμε ότι οι χώρες μας προσδίδουν τη μεγίστη δυνατή προτεραιότητα στην προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών ως ουσιαστική βάση της καλής διακυβέρνησης, της φιλίας και της αλληλοκατανόησης. Στην κατεύθυνση αυτή, η κοινή προσπάθειά μας θα είναι προσανατολισμένη στα ακόλουθα :

i. Την ενεργοποίηση ωρίμων δημοκρατικών πολιτικών διαδικασιών, στη βάση της πολυφωνίας, των ελεύθερων και δικαιων εκλογών, του κράτους δικαίου και του πλήρους σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε εθνικές μειονότητες, με νομοθετικά σώματα υπόλογα στους ψηφοφόρους, ανεξάρτητη δικαιοσύνη και εμβάθυνση και ενίσχυση της κοινωνίας των πολιτών.

ii. Προαγωγή της κοινωνικής αρμονίας εντός των χωρών μας και εντός της περιοχής, και αναγνώριση του σημαντικού ρόλου που μπορούν να διαδραματίσουν οι εθνικές μειονότητες ως κοινωνικές και πολιτιστικές γέφυρες μεταξύ των χωρών μας.

15. Οι μηχανισμοί και τα προγράμματα κοινής δράσης σε αυτούς τους ευρείς τομείς θα καλύπτουν :

α.Περαιτέρω ανάπτυξη της συνεργασίας σε τομείς όπως της ανθρώπινης διάστασης, του εκδημοκρατισμού, της δικαιοσύνης και του κράτους δικαίου, της ανεκτικότητας μεταξύ των εθνοτήτων, της ελεύθερης κυκλοφορίας ιδεών και ατόμων, της εκπαίδευσης των νέων, των προγραμμάτων εξάλειψης παρανοήσεων και προκαταλήψεων, τα οποία διαδραματίζουν όλα σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση της σταθερότητας και της ασφάλειας στην περιοχή μας.

β. Υποστήριξη της αύξησης της συνεργασίας στους τομείς της παιδείας, της επιστήμης και της τεχνολογίας, του πολιτισμού και της τέχνης, της αύξησης των ανταλλαγών και των επαφών μεταξύ δημοσιογράφων και νέων, που θα διοργανώνονται ανεξάρτητα ή μέσω εθνικών ενώσεων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, αθλητικών αγώνων, φεστιβάλ και άλλων εκδηλώσεων με σκοπό την προσέγγιση των εθνών μας.

γ. Ο σεβασμός της πολιτιστικής κληρονομιάς και των περιφερειακών πολιτισμών, η προστασία και η αναστήλωση μνημείων, αν είναι απαραίτητο μέσω αμοιβαίας βοήθειας, συνιστούν άλλη μία διάσταση στην περιοχή μας, όπου έχουν συνυπάρξει και ανθίσει διάφοροι πολιτισμοί. Εκτός από τη συνεργασία στο πλαίσιο συναφών οργανισμών όπως η ΟΥΝΕΣΚΟ και το Συμβούλιο της Ευρώπης και τη διμερή συνεργασία, οι συμμετέχουσες χώρες θα επιδιώξουν μια πιο πρωθημένη συνεργασία στους τομείς αυτούς μέσω των αρμόδιων αρχών τους και μέσω της ενθάρρυνσης μη κυβερνητικών οργανώσεων στην κατεύθυνση αυτή.

δ. Έχοντας συναίσθηση των απειλών που θέτουν στους λαούς μας και γενικότερα στις κοινωνίες μας η τρομοκρατία, το οργανωμένο έγκλημα και η παράνομη διακίνηση ναρκωτικών

και όπλων, εκφράζουμε την αποφασιστικότητά μας να ενισχύσουμε τη συνεργασία μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών σε αυτούς τους τομείς μέσω νέων και αποτελεσματικών μέτρων και κοινών δράσεων και μέσω συνεργασίας με τους υφιστάμενους αρμόδιους περιφερειακούς και διεθνείς φορείς.

ε. Ενίσχυση των συνοριακών ελέγχων για την καταπολέμηση των ανωτέρω περιγραφομένων δραστηριοτήτων, καθώς και της παράνομης μετανάστευσης, με παροχή οδηγών στις εθνικές αρχές για μεγαλύτερη ανάπτυξη της συνεργασίας, καθώς και συντονισμός και έγκαιρη ανταλλαγή πληροφοριών στους τομείς αυτούς, ανάλογα με τις ανάγκες, με τη σύναψη συμφωνιών και τη συνομολόγηση άλλων κειμένων με αντικείμενο τη συνεργασία. Οι ενέργειες σε αυτούς τους τομείς θα πρέπει να σέβονται τα διεθνή πρότυπα για την προστασία των ατομικών δικαιωμάτων και της ελευθερίας της κυκλοφορίας των πολιτών, χωρίς παρενοχλήσεις και διακρίσεις.

σ. Συνεργασία και κοινές δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, ιδιαίτερα μέσω συστηματικής ανταλλαγής πληροφοριών, διμερών και πολυμερών συμφωνιών και συγκεκριμένων κοινών έργων, ιδιαίτερα στις συνοριακές περιοχές.

III. ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

16. Η Διαδικασία Συνεργασίας της Νοτιανατολικής Ευρώπης συνιστά ένα γενικό πλαίσιο περιφερειακής συνεργασίας. Επανεπιβεβαιώνουμε την προθυμία μας να συμμετάσχουμε ενεργά και να συνεργασθούμε με όλους τους άλλους διεθνείς οργανισμούς και τις περιφερειακές πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην προαγωγή της ασφάλειας, της σταθερότητας, της οικονομικής και κοινωνικής ευημερίας στην περιοχή μας, και ιδιαίτερα με τον ΟΗΕ, το ΝΑΤΟ, την ΕΕ, τον ΟΑΣΕ, το Συμβούλιο της Ευρώπης, την Οικονομική Συνεργασία του Ευείνου Πόντου (ΟΣΕΠ), την Πρωτοβουλία της Κεντρικής Ευρώπης, την Πρωτοβουλία Συνεργασίας της Νοτιανατολικής Ευρώπης, τη Διαδικασία Ρουαγιομόν, και να συντονίσουμε τις ενέργειές μας για την αποφυγή περιττών αλληλεπικαλύψεων.

17. Λαμβάνοντας υπόψη τον ειδικό χαρακτήρα των τομέων ενδιαφέροντος άλλων περιφερειακών πρωτοβουλιών και θεωρώντας ότι μπορεί να μη συμμετέχουν σε αυτές τις πρωτοβουλίες όλες οι συμμετέχουσες χώρες της ΔΣΝΑΕ, τονίζουμε ότι είναι σημαντικό να γίνουν ευέλικτες ρυθμίσεις ώστε να ανοιχθούν σχετικά προγράμματα και σχέδια συνεργασίας στην συμμετοχή όλων των περιφερειακών χωρών ή προς οφέλος τους, με την επιφύλαξη των καταστατικών χαρτών και των κανονισμών των αντίστοιχων πρωτοβουλιών.

18. Η Διαδικασία Συνεργασίας της Νοτιανατολικής Ευρώπης είναι ανοικτή, με συμφωνία των συμμετεχουσών χωρών, στη συμμετοχή - με κατάλληλες μορφές - των κρατών που ανήκουν γεωγραφικά στην περιοχή αυτή και θα δηλώσουν την πλήρη προσήλωσή τους στον παρόντα Καταστατικό Χάρτη.

19. Οι συνεννοήσεις συνεργασίας μεταξύ περιορισμένου αριθμού περιφερειακών εταίρων σύμφωνα με τους στόχους του παρόντος Καταστατικού Χάρτη, καθώς και η αλληλεπίδραση με άλλες περιφερειακές πρωτοβουλίες θεωρούνται προσπάθειες συμπληρωματικές προς την κοινή συνεργασία μεταξύ των χωρών μας και μπορούν αναλόγως να γίνουν υπό καθεστώς πλήρους συμμετοχής ή καθεστώς παρατηρητή.

20. Οπαρών Καταστατικός Χάρτης μπορεί να αναθεωρηθεί με σκοπό τον εκσυγχρονισμό του, κατόπιν πρότασης οποιουδήποτε συμμετέχοντος κράτους και με τη σύμφωνη γνώμη όλων των άλλων συμμετεχουσών χωρών.

21. Στο Παράρτημα του παρόντος Καταστατικού Χάρτη

περιλαμβάνονται τα διαδικαστικά θέματα και οι μηχανισμοί παρακολούθησης της ΔΣΝΑΕ.

Υπεγράφη στο Βουκουρέστι, στις 12 Φεβρουαρίου 2000. (υπογραφή)	(υπογραφή)
Εμίλ Κονσταντινέσκου (υπογραφή)	Μπουλέντ Ετσεβίτ (υπογραφή)
Λιούππτσο Γκεοργκίεφσκι (υπογραφή)	Ιβάν Κοστόφ (υπογραφή)
Ιλίρ Μέτα	Κώστας Σημίτης

Παράρτημα

ΔΙΑΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΝΟΤΙΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ (ΔΣΝΑΕ)

1. Οι Αρχηγοί Κρατών και Κυβερνήσεων των χωρών που συμμετέχουν στη ΔΣΝΑΕ θα συναντώνται κάθε χρόνο για να αποτιμήσουν τη συνολική πρόοδο της συνεργασίας και να προσφέρουν καθοδήγηση και προτάσεις για μελλοντικές δραστηριότητες. Της Συνόδου Κορυφής της ΔΣΝΑΕ θα προεδρεύει ο Αρχηγός Κράτους ή Κυβέρνησης της φιλοξενούσας χώρας.

2. Οι συναντήσεις των Υπουργών Εξωτερικών θα είναι το κύριο φόρουμ διαβουλεύσεων, διεύθυνσης της συνεργασίας και πρώθησης των δραστηριοτήτων της Διαδικασίας. Οι Υπουργοί θα συναντώνται τουλάχιστον μία φορά το χρόνο για πολιτικές διαβουλεύσεις και την πρώθηση της συνεργασίας σε θέματα περιφερειακής σταθερότητας, ασφάλειας και πολιτικής και οικονομικής συνεργασίας.

3. Των συναντήσεων αυτών θα προεδρεύουν οι Υπουργοί Εξωτερικών των φιλοξενουσών χωρών για περίοδο ενός έτους εκ περιτροπής. Ο Προεδρεύων μπορεί υπό την ιδιότητά του αυτή να προτείνει πρόσθετες συναντήσεις ή άλλες μορφές διαβουλεύσεων όταν οι περιστάσεις το δικαιολογούν ή αν ζητηθεί από τους συναδέλφους του. Αυτές οι συναντήσεις μπορούν να κανονισθούν με περιορισμένη συμμετοχή, με μικρή χρονική διάρκεια, ή στο περιθώριο διεθνών εκδηλώσεων ως συναντήσεις εργασίας.

4. Η Επιτροπή Πολιτικών Διευθυντών θα συγκροτείται από Πολιτικούς Διευθυντές των Υπουργείων Εξωτερικών των Συμμετεχόντων Κρατών ή από αντιπροσώπους που θα διορίζονται για το σκοπό αυτό. Της Επιτροπής Πολιτικών Διευθυντών θα προεδρεύει ο αντιπρόσωπος της φιλοξενούσας χώρας και η Επιτροπή θα συνέρχεται κάθε τρεις μήνες για διαβουλεύσεις, για την προπαρασκευή και παρακολούθηση της Συνόδου Κορυφής και των υπουργικών συναντήσεων και τη διεξαγωγή άλλων δραστηριοτήτων για τη διευκόλυνση του συντονισμού και των διαβουλεύσεων σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος. Θα υπάγεται στους Υπουργούς. Επίσης, η Επιτροπή μπορεί να συγκαλείται για συνεδριάσεις περιορισμένης συμμετοχής, με τη συμμετοχή μόνο των αντιπροσώπων των χωρών που συμμετέχουν πλήρως.

5. Λόγω του ρόλου της, ο οποίος έγκειται στη διευκόλυνση του συντονισμού και των διαβουλεύσεων, η Επιτροπή θα παρακολουθεί την πρόοδο και τις εξελίξεις σε θέματα που αναφέρονται στον παρόντα Καταστατικό Χάρτη και σε θέματα εφαρμογής των αποφάσεων που θα λαμβάνονται από τις Συνόδους Κορυφής και τις υπουργικές συναντήσεις. Επίσης, θα λειτουργεί ως κέντρο προπαρασκευής και διευκόλυνσης του έργου των Υπουργών για τον εκσυγχρονισμό και την αύξηση της συνεργασίας και θα διεξάγει διαβουλεύσεις σε άλλα θέματα που θα τίθενται υπόψη της από τα μέλη.

6. Η Επιτροπή Πολιτικών Διευθυντών μπορεί να συγκροτεί ομάδες εμπειρογνωμόνων και ομάδες με συγκεκριμένους

στόχους σε τομείς συνεργασίας που θα υποδεικνύουν οι υπουργικές αποφάσεις.

7. Με απόφαση της Συνόδου Κορυφής ή της συνάντησης των υπουργών, μπορούν να διοργανώνονται κλαδικές συναντήσεις υπουργών ή άλλων υψηλόβαθμων αξιωματούχων. Οι κλαδικές συναντήσεις μπορούν να διοργανώνονται από οποιαδήποτε από τις συμμετέχουσες χώρες που εισάγει αυτές τις πρωτοβουλίες.

8. Για την εξασφάλιση της συνέχειας των δραστηριοτήτων, θα συγκροτηθεί Τρόικα της ΔΣΝΑΕ σε επίπεδο υπουργών, πολιτικών διευθυντών και άλλων υψηλόβαθμων αξιωματούχων. Η Τρόικα, αποτελούμενη από τους αντιπροσώπους του παρόντος, του προηγούμενου και του επόμενου Προεδρεύοντος της ΔΣΝΑΕ, θα εκτελεί εξεταστικές των πραγμάτων αποστολές, αποστολές παραπρητή ή οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα θα της ανατίθενται από τις υπουργικές συναντήσεις.

9. Ο Προεδρεύων θα διορίζει ένα συντονιστή και οι συμμετέχουσες χώρες θα διορίζουν αντιπροσώπους, ως σημεία επαφής, για τη διευκόλυνση της αλληλογραφίας, τη συλλογή εθνικών εισφορών και σχετικών πληροφοριών.

10. Ο Προεδρεύων ή ο αντιπρόσωπός του θα εκπροσωπούν τη ΔΣΝΑΕ στις συνεδριάσεις άλλων διεθνών οργανισμών και περιφερειακών πρωτοβουλιών, όταν θα υπάρχει σχετικά πρόσκληση.

11. Γραμματειακές υπηρεσίες θα παρέχει η χώρα του Προεδρεύοντος, με τη συνδρομή άλλων συμμετεχουσών χωρών, όταν είναι απαραίτητο.

12. Οι αποφάσεις των συναντήσεων των Αρχηγών Κρατών και Κυβερνήσεων, των Υπουργών Εξωτερικών και των Πολιτικών Διευθυντών, συμπεριλαμβανομένων όσων θα αφορούν θέματα συμμετοχής, λαμβάνονται συναντετικά, δηλαδή εφόσον δεν υπάρχει ενόταση.

13. Ο πρόεδρος της Επιτροπής Πολιτικών Διευθυντών θα συντάσσει και θα διανέμει πριν από τη συνάντηση σχέδιο έκθεσης σχετικά με τις δραστηριότητες και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Ο πρόεδρος και τα μέλη μπορούν, επίσης, να υποβάλλουν μη δεσμευτικά ενημερωτικά έγγραφα εργασίας στην Επιτροπή.

14. Η ΔΣΝΑΕ είναι ανοικτή στις χώρες της Νοτιανατολικής Ευρώπης. Οι χώρες αυτές θα μπορούν να συμμετέχουν στις συναντήσεις των Αρχηγών Κρατών και Κυβερνήσεων, των Υπουργών Εξωτερικών και των Πολιτικών Διευθυντών με καθεστώς πλήρους συμμετοχής ή καθεστώς παραπρητή, ανάλογα με τις επιθυμίες τους και μετά από απόφαση που θα λαμβάνεται συναντετικά.

15. Τις συνεδριάσεις της ολομέλειας των υπουργικών συναντήσεων της ΔΣΝΑΕ μπορούν να παρακολουθούν ιδικοί προσκεκλημένοι που θα αντιπροσωπεύουν χώρες εκτός της περιοχής και διεθνείς οργανισμούς ή περιφερειακές πρωτοβουλίες. Οι προσκλήσεις θα αποστέλλονται από τον Προεδρεύοντα κατόπιν συμφωνίας των συμμετεχουσών χωρών.

16. Οι παραπρητές και οι ειδικοί προσκεκλημένοι των συνεδριάσεων της ΔΣΝΑΕ μπορούν να λαμβάνουν το λόγο, αν το επιθυμούν, σε προηγούμενη συνεννόηση με τις συμμετέχουσες χώρες.

17. Η ΔΣΝΑΕ, μέσω του Προεδρεύοντος, θα διατηρεί επαφές εργασίας με άλλους διεθνείς οργανισμούς και περιφερειακές πρωτοβουλίες.

18. Ο Προεδρεύων μπορεί να ενημερώνει ενδιαφέρομενες χώρες εκτός της περιοχής, καθώς και διεθνείς οργανισμούς και περιφερειακές πρωτοβουλίες, σχετικά με τις συζητήσεις που διεξάγονται στις συναντήσεις της ΔΣΝΑΕ και τις κοινές θέσεις και τα έγγραφα που υιοθετούνται σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος.